

OZIENNIK POLSKI

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Malicka liczb 46.
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:
Biuro Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański liczb 6. i w domu pana Kisełki; we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Bazylej, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Haasenstein et Vogler, we Wiedniu A. Oppel, R. Moos, Rotter i Spz. w Warszawie Richman et Frenkler, Biuro anonsów w Paryżu pułkownik Raczkowski, Faubourg Poissonier 32.

wychodzi codziennie, niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Wiadomość smutna ale przewidywana.

[a.] Na wczorajszym posiedzeniu Kola polskiego poruszono znowu sprawę regulacji rzek galicyjskich, która nie schodzi z programu od lat tyłu i nie jeździe z niego widocznie nigdy.

Podniesiono więc kwestję, czy w obec tego rodzaju aspektów przyda się tym razem jeszcze na co wznowienie rezolucji do Rządu o regulację rzek — i na tą kwestję obradowano.

Jak zwykle różne proponowano sposoby załatwienia sprawy. Jedni chcieli oddać uznanie członków komisji rozstrzygnięciu kwestji, czy rezolucję ponawiać, czy nie, a to z tego powodu, że dotychczas nie ma autentycznych oświadczeń Rządu, z którychby wysnuć można było przekonanie, że ów ustęp w sprawozdaniu p. Zeithammera odpowiada prawdzie.

W tym duchu postawił wniosek p. Ma-deyski. Inni członkowie komisji budżetowej, jak pp. Starzyński, Czerkawski, Abrahamowicz, stanowczo oświadczyli się za ponowieniem rezolucji w komisji na każdy wypadek, gdyż stanowi ona ważną część programu sejmowego, od którego Kolo odstąpić w żadnym razie nie może, jeżeli chce działać zgodnie z tym programem.

Po wyczerpującej i gruntownej dyskusji utrzymało się na szczęście to drugie zdanie znacząca większość. Dopóki nie ma jeszcze autentycznego oświadczenia hr. Taaffe'go, że regulacja rzek istotnie poszła ad acta, trudno w to prawie uwierzyć. Ale gdyby to oświadczenie rzeczywiście wkrótce nastąpiło, przynajmniej, że w obecnych stosunkach nie zadziwiłoby się nim wcale; w obec tak kolosalnych i wzrastających wydatków na cele wojskowe, o innych wydatkach myśleć niepodobna.

W dalszym ciągu posiedzenia rozprawiano o szczegółowych postanowieniach ustawy o ubezpieczeniu chorych robotników. Z tej części dwie ważne uchwały zanotować należy. Na wniosek p. Starzyńskiego postanowiono wnieść do § 3 ustawy poprawkę, mocą której ustawodawstwo o ubezpieczeniu robotników tak rolniczych w ogóle jako też zajętych przy wszystkich fabrykach rolniczych należałoby do kompetencji Sejmów. — Następnie zaś postanowiono znaczną większość głosować przeciwko nieoliberalnej poprawce Klubu ks. Liechtensteina, która chce tego, aby tylko polonizacja stanu ślubnego otrzymywały wsparcie z kas dla chorych.

Regulamin Rady szkolnej krajowej.

Szkola pisze: Skutkiem naszej wzmianki w nrze 5 Szkoły o ukonstytuowaniu się komisji naukowej w Radzie szk. kraj., na podstawie nowego regulaminu, zapytuje jeden z naszych abonentów o ile zmienił się dotychczasowy regulamin. Otóż 1885 r. nie miała żadnego regulaminu przez Ministerstwo zatwierdzonego i że takowy wszedł dopiero

z powyższym dniem w życie, podczas kiedy dawniej Rada co do toku załatwiania spraw urzędowała wedle przyjętej zwyczajnej praktyki. Na mocy dziś obowiązującego regulaminu zaś zasady następujące zmiany:
1. Wyraźnie określono, jakie sprawy należą do Rady pełnej, a jakie do ich Sekcyj.
2. Członkowie Rady szk. kraj., tak rządowi, jak i autonomiczni, urzędują obecnie jako samostani referenci, podczas kiedy dawniej przysługiwało im prawo samostanowienia tylko radcom Namiestnictwa, pełniącym w Radzie funkcje referentów administracyjnych.

3. Regulamin przynajmniej Radzie szk. kraj. prawo bezpośredniego odnoszenia się do Ministerstwa z propozycjami co do udzielania orderów i tym podobnych wyszczególnień, podczas gdy dawniej musiało się to dzieć za pośrednictwem Namiestnictwa.

Do zakresu działania komisji naukowej należą:
1. Układanie i rewizja planów naukowych i instrukcji.
2. Ocena i rewizja, względnie układ podreczników szkolnych. Szczegółowy regulamin komisji podamy później do wiadomości.

Fundacja dla ciemnych.

Zmarły w Andrychowcie Józef Kosvitzky przeznaczył rozporządzeniem ostatniej woli jedną obligację indemnizacyjną im. wart. 1050 zł. m. k. na utworzenie osobnej fundacji dla Zakładu ciemnych w Krakowie. Fundator, jak pisze Przeglad Lekarski, objawił życzenie, aby oddzielono co roku w dniu jego śmierci dochodem z rocznych odsetek najdogodniejszego wychowanka powyższego Zakładu. Namiestnictwo zawiadomiło Wydział krajowy o tym zapisie, zapytując, czy przyjmie zarząd tej fundacji, w takim razie miał Wydział przedłożyć zarys aktu fundacyjnego. Wydział krajowy postanowił przyjąć zarząd fundacji, o czym zawiadomił bezwzględnie Namiestnictwo. Ponieważ atoli dotychczas Kraków nie posiada Zakładu dla ciemnych i nie wiadomo, kiedy go mieć będzie, dlatego zapytał Wydział Namiestnictwo, czy aż do chwili powstania takiego Zakładu w Krakowie, nie mogliby z tej fundacji korzystać ciemni, w Krakowie zamieszkałi, bez różnicy wyznania, a to w ten sposób, aby, stosownie do woli fundatora, w dniu jego śmierci udzielony został roczny dochód fundacji najdogodniejszemu ze zgłaszających się ciemnych. Po nadejściu decyzji Namiestnictwa, która dotychczas w tej sprawie nie nie odpowiedziała, przystąpi Wydział krajowy do sporządzenia zarysu aktu fundacyjnego.

Korespondencje.

Cieszyn 14. lutego.

(Maciersz szkolna).
Wniosły jest cel Macierzy szkolnej: zakładanie szkół polskich, a w pierwszym rzędzie gimnazjum polskiego. Potrzebę też każdy diomek głęboko uczuwa. Jednakowoż nie tak obficie wpływają datki, jakby powinny, na użyczenie temu dziełu pomocy. Ponieważ staranie o fundusze jest pierwszorzędną rzeczą Macierzy szkolnej, przedstawiamy tu wyniki z pierwszego roku. Na czele tego wymienić należy wiele szlachetnego i dla Szląska wysoce życziwego pana Ignacego Bagienkiego, obywatela w Odesie, który już pierwszy dla „Towarzystwa Naukowej Pomocy” złożył hojną ofiarę, a następnie przyr. ekł hojniejszą jeszcze pomoc na założenie polskiego gimnazjum, i tym sposobem dał pocho. do utworzenia „Macierzy szkolnej”. Jemu tedy słusznie należy oddać cześć jako pierwszemu założycielowi Macierzy, on bowiem zapewnił już dla niej 10.000 rubli, od któ-

rej sumy już także Macierz od przyszłego roku pobierać będzie procent.

Jako założyciele przystąpili z wkładkami po 25 zł. pp.: Tadeusz Dubiecki, Kamila Teletyńska, Józef Galiński, Rajnold Wolaniski, Paweł Żelichowski, Platon Szczepiło, Towarzystwo oszczędności i zaliczek w Cieszynie, Winc. Korwin Piotrowski, J. Czynciel i dr. Jan Michejda.

Dalej między wkładkami założycielskimi znacniejszą sumę fundacji rumuńska, ofiarowana przez Tow. Biblioteki Polskiej w Rumunii, z funduszy zebranych na szkołę polską w Rumunii, gdy ta szkoła tamże nie przyszła do skutku. Fundacja ta 4500 fr. rumuńskich po potrąceniu opłat rządowych, które cieszyńska Macierz szkolna poniosła, stanowi sumę 1711 zł. 66 ct.

Polacy na Szląsku ograniczeni są i tylko na warstwy niższe i uboższe, więc o własnych siłach nie mogliby się zabrać do tak pożądanego dzieła, a przeto na najgorętszą podjękę zastępują ci pozostający i dalsi bracia-rodacy, którzy zamiar ich tak szlachetnie i hojnie dopierają.

To poparcie od dalszych rodaków powinno też utwierdzać ufność szląskich ziomek, że zamiar uświetnienia zostanie pomyślnym skutkiem, i powinno zachęcić ich do tego usilniejszego starania, aby upragnione gimnazjum polskie i inne potrzebne tam szkoły polskie czem rychlej stanąć mogły.

Wiedeń 13. lutego.

(X) Delegacja wspólnie zostaną zwołane na nadzwyczajną sesję celem uchwalenia kredytów na potrzeby wojskowe z pewnością na dzień 6. lub 8. marca. Komisja parlamentarna prawicy żądała ich zwolnienia w czasie pomiędzy 21. a 25. bm., tak, aby w pierwszych dniach marca mogły ukończyć swe obrady, co byłoby ułaskawione przez przebieg pracy Izby poselskiej austriackiej, gdyż reszta czasu przed świętami byłaby była użyta na uchwalenie budżetu. Na to się jednak, z powodów nam niewiadomych, Rząd węgierski zgodzić nie chciał i jak zawsze, przeważiło jego zdanie za terminem 6—8go marca.

Wiedeń 13. lutego.

(X) Subkomitety komisji ugodowej tak ten, który się zajmuje sprawą podatku od cukru, jak też i ten, który obraduje nad statutami Banku, ułożone wkrótce swe prace, które im już nie zajmują więcej jak po dwa posiedzenia. Tym sposobem bliżej mogła pełna komisja ugodowa zająć się wkrótce jedną z tych spraw stosownie do tego, która z nich pierwiej załatwiona zostanie w subkomitecie. — Nastąpi to prawdopodobnie około 18go b. m.

Przyjęcie wniosku p. Trojana o różnorodnych napisach na banknotach, żywo zajmuje umysły w kołach parlamentarnych. Z pewnem zdziwieniem podnoszą te okoliczności, iż się p. minister finansów tak stanowczo oświadczył przeciwko rzeczy, która ani Węgrom, ani nikomu nie szkodzi, a jest w zasadzie tak słuszną bo daje właściwy wyraz rzeczywistego składu monarchji. Z równem niezuciem przyjmują i ten fakt, że z postów poselskich jeden tylko p. Hausner głosował za wnioskiem p. Trojana. Czyż na to potrzeba było tyle cywilnej odwagi?

Cesarz i kanclerz a następcą tronu.

Montags Revue zamieszcza korespondencję z Berlina, która zawiera ciekawe szczegóły dotyczące stosunku cesarza do następcy tronu, ich obu do kanclerza i ich opinio o wojnie i pokoju:
Każdemu wiadomo, że do niedawna istniały w Berlinie dwa stronnictwa przedzielone głębią przekonań. Na czele jednego stał cesarz i jego

wszelchmoeny kanclerz, obaj wierni pruskiej tradycji, nie stawiający zbyt wysoko urzędów; parlamentarnych, gruntującej się na przygotowaniu żywiołu szlacheckiego w służbie państwowej i wojskowej, uznającej w ludzie tylko podstawę podatkową i militarną. Tradycja ta polega na uznaniu władzy państwowej za nieomylną — kto ją krytykuje, jest winnym.

Wręcz przeciwnie zapatrywania żywi następcą tronu. Kto je chce poznać, wystarczy, aby przeczytał mowę tegoż wygłoszoną w loży wołno-mularskiej w Strassburgu, w której widać, że zasady przyszłego monarchy gruntują się na zasadzie wolności i równoprawnienia.

Równie ostro zarzynały się różnice zapatrywań na kwestję polityki zewnętrznej. W obec tego, iż partja wojskowa zna wybornie uprzedzenia następcy tronu do wojny z Francją, usiłuje ona wywołać ją obecnie wszelkimi sposobami. Ale w tym wypadku przeciw partji wojskowej stał cesarz niemiecki. Koniec życia pragnie przepędzić w spokoju i żyje tym ideałem.

Kanclerz niemiecki jest wprawdzie „największym mężem stanu”, ale przedewszystkiem wiernym sługą i przyjacielem cesarza. W pierwsi jego nieraz budzą się wątpliwości, ale na rozkaz swego pana pracuje nad pokojem często tam, gdzie za jedyną możliwą drogę uważa tę, która toruje szablą i bagniet.

Aż nagle zjawia się Boulanger! W Berlinie miano wszelkie powody po temu, aby człowieka tego ocenić według jego istotnej wartości. Przygotowania militarne nowego ministra zdradają wielką pomyślność i zrozumienie rzeczy, szybkość ich przeprowadzenia — jasną i energiczną wolę; wrzeszczący entuzjazm, obudzony dlań w całej Francji — groźne niebezpieczeństwo. To też partja wojenna zdecydowała się teraz ponownie na krok stanowczy w obec cesarza. I uzyskała natychmiast nowe przedłożenie wojskowe, poczem stopniowo odnosiła większe i mniejsze zwycięstwa. Można bowiem za fakt uważać, że nawet 90 letni i półkij milujący monarcha oświadczył się na korzyść wojskowego stronnictwa, t. j. wojny i nie sprzeciwiał się jej ze swej strony, gdy hr. Metke stanął przed nim i powie:
„Najjasniejszej Panie — tak być musi!”

A ks. Bismark? Być może, że rzeczywiście pragnął pokoju w tym celu właśnie zbliżył się do zdecydowanego przeciwnika swego, następcy tronu i zawarł z nim sojusz, aby uśmierzona pokojowo kontynuować skutecznie. Atoli w obec cesarza jest w takich sprawach następcą tronu niekonięcie wystarczającym sprzymierzeńcem i nawet sam Bismark, mając ewentualnie do wyboru, w lot stanie, jako „wierny” sługa, po stronie swojego pana... Wrzeszczę zauważyć należy, że cała obecna wojna nie była bynajmniej wodą na młyn septenatu, jak to powszechnie mniemano wśród europejskiej prasy. Zdaniem autora artykułu, cesarz Wilhelm i hr. Moltke są na to zbyt poważni i surowi ludzie.

Bułgarska „Swoboda” o Cankowie.

Patrjoci bułgarscy triumfują. Wielki wezyr nie zgodził się na żaden z punktów memorjału, podanego przez zdrającą Cankowa, nioby w imieniu narodu języcał podjarzmem „pseudo-regentów”, jak się wyraża prasa rosyjska. Swoboda w jednym z ostatnich swych numerów podaje obszerny opis audjencji Cankowa u wielkiego wezyra, do której to audjencji przypuszczony był p. Wulkowicz, agent narodowego Rządu bułgarskiego. Już ta jedna okoliczność, że wezyr chciał, aby Wulkowicz obecnym był rozmowie jego z Cankowem, dostatecznie wskazuje, po czyjej stronie stoi Tur-

cja. Fałszem jest tedy rozsiewana niedawno przez prasę rosyjską pogłoska, jakoby Turcja w sprawie bułgarskiej szła razem z Rosją. Cankow był ostatnim atutem w jej rękę, za pomocą którego spodziewała się, że oszustwa przyniosą nareszcie pożądany owoc. Swoboda powiada to wyraźnie: „Czego nie mogło dokazać drogoceenne futro, przysłałe przez cara w prezencie władcy Otomanów, czego nie mogli zrobić ani Sacharow, ani Benderow, ani Kaulbars ani Gadban-effendi, tego się podjął dokazać Cankow na korzyść Rosji a szkódę ojczyzny. Z podsepuł pana ambasadora Nelidowa, Cankow wypowiedział to, czego Rosja pragnie, ale otwarcie nie śmie wystąpić”. Ale ostatni ten atut, jak już wiemy, zawiódł zdradzieckiego graza. Wezyr zgodził się zaledwie na to tylko — i to półgębkiem — aby w składzie sofijskiego Ministerstwa dwie teki były oddane „opozycjonistom” a resztę wszystko odrzucił. Odrzucił żądanie zniszczenia rejejczy, przynajmniej jej wielkie zasługi w utrzymaniu porządku w kraju: nie zgodził się na zmianie teraźniejszego Ministerstwa wojny a zastąpienie jego generałem rosyjskim, jak również nie zgodził się na rozwiązanie Sobranja i powrócenie zdrajcom oficerom, co detronizowali księcia, dawnych ich stopni. Co do rozpuszczenia wojska i rewizji konstytucji, to ani słuchać nie chciał, mówiąc, że to do Turcji wcale nie należy, że to rzecz bułgarska, do której nikt nie ma prawa się wtrącać.

A więc fiasco na całej linii! spotkało p. Cankowa. „Czyż nie mieliśmy prawa, wola Swoboda, w poprzednim artykule naszym powiedzieć, że wielki wezyr okazał się lepszym Bułgarem aniżeli Dragan Cankow?”

Opisując postępowanie u wezyra, Swoboda przytacza następujący szczegół: „Gdy z kolei przysłała na stół sprawa teki Ministerstwa wojny Cankow począł w sposób grubjanski ganić i żyć teraźniejszego ministra wojny i żądał jego zdestytuowania; p. Wulkowicz oświadczył, że nie pozwala p. Cankowi żyć w obecności swojej członka Rządu, którego jest reprezentantem, że nie jest prawdą co Cankow mówi, ale przeciwnie — wyszyję się kontenci z p. Nikołajewa, bo to zdolny i uczciwy minister. „Tak, to prawda, powiedział na to wielki wezyr; ze wszystkiego widać, że to człowiek zdolny; zaprowadził przeciw porządek w armji i nie dopuścił podnieść głowy buntowi, którego skutki mogłyby być zgnębiami dla kraju; powinien tedy koniecznie zostać na miejscu”. Cankow zezwierzył jak burak i już nie nie rzekł. „A jest to przecież ten sam Cankow, wola Swoboda, co onego czasu sam się przychylił do wypędzenia z Bułgarii generałów carskich, Sobolewa i Kaulbarsa (czytelnik przypomniał sobie, że Kaulbars, który w roku przesyłam tak ohydnej roli nie wstydził się przyjąć, był już przed kilku laty głównym agentem rosyjskim w Bułgarii). Jest to ten sam Cankow, którego zwali „świętym” Wraczy” (rodził się w Sistowie, a z Wraczy posłował na Sejm). Dziś zwarzowany i ambitny ten starzec o białych, jak mleko włosach, stał się głową nie jakiegosi stronnictwa, cieszącego się jakim takim znaczeniem, ale poprostu herstem garstki ludzi potępionych, którymi cały naród pogardza z powodu, że zamiast ojczyzny, służą najśmiertelniejszym jej wrogiem (Rosjanom). Cankow jest herstem zdrajco, co wszystkimi czasami służył interesom Rosji.”

Czytając w Swobodzie podobne o Cankowie zdanie, pominił przychodzi na myśl Sadyk pasza. Czajkowski, którego przóżność i piekielna chęć odgrzywania roli, tak samo popelniała do zdrady. Podobnie jest tem większe, że obaj byli renegatami: Czajkowski z katolika, przeszedł ostatecznie na prawosławność, a Cankow także był katolikiem. Był on katolikiem jeszcze w roku 1881, gdy był ministrem bułgarskim, ale później, czyli razej

OPUSZCZENI...

Z rosyjskiego.
Przez jedną z rzadziej uczęszczanych dożynek wiejskich szedł wysoki barczysty mężczyzna, pograżony w ciężkiej jakiejś zadumie. Nasunawszy podartą czapkę głęboko na czoło, szedł rześkim krokiem a koło niego biegło dwoje dzieci, starając się o ile możności dotrzymać mu kroku. Czterolletni Petuszka byłby z pewnością pozostał w tyle, gdyby nie siedmiolatek Paranjika, która idąc z nim razem, ciągnęła go za chudą, z zimna zszniadłą rączkę. Wprawdzie sama już była tak zmęczona, że ledwie nogami wlokła, ale bojąc się nachmurzonego ojca, który nie zwracając na nich najmniejszej uwagi, szedł coraz to przedziej, robiła wszelkie wysiłki, by się w równej z nim utrzymała linji.
Miało się już dobrze ku wieczorowi, mroź był ostry, przejmujący wiatr huczał, strącając kawałkami zamarznęty śnieg, pokrywając gałęzie smerek i jodeł. Było jakos tak strasznie... i nie dziwne, że czasami ukazywały się w oczach zmęczonych dziećmi wielkie krople łez, które spływając, marły na wznędniałych twarzyczkach.
Ezy te wywołała śmierć tej, którą przed małą chwilą na wieki pożegnali. Biedna matka!
Przyszły bliższe i dalsze sąsiadki, złożyły jej białe, chude ręce na piersiach, położyły na stole, pokrytym białym całunem, a potem przyszedł popł i diak, zaspiewali coś krótko a smętnie, i złożyli do jakiejś głębokiej, strasznej jamy, gdzie ją jakiś czarno zaroięty człowiek z obojętną miną zasympał. Ach, jak strasznie uderzały gruzy zmarniętej ziemi o trumnę!
Paranjika nie mogła się już dłużej powstrzymać i buchnęła głośnem łkaniem.
— No, a cóż tam znowu? — ozwał się surowy głos ojca

Niestety, znały go dzieci aż nadto dobrze, a bały go się bardzo. Paranjika tedy otarła prędko łzy rękawem i przyspieszyła kroku.
— Umarła! Co to jest umarła? Mama tak często wdychała, rzucała się niecierpliwie na łóżko, krzyknęła kilka razy „dzieci, moje dzieci!” a potem się uspokoiła, zamknęła oczy, całkiem tak jakby zasnęła... Ale ojciec i sąsiadki mówily: „Nie, ona nie zasnęła, ale umarła, i nie obudzi się już nigdy.”

Doszli tak do lasu. U brzegu spotkali jadącego Jegera. Jechał powoli, obrócił się, a zobaczywszy ich stanął.
— Z cmentarza, Prowie?
— Z cmentarza.
— Pogrzebaliscie?
— Pogrzebał.
— Siadajcie, powiozę was trochę.
Prow przystanął na chwilę, nie wiedząc czy przyjąć czy nie, potem wsadził Petuszkę na sanki, siadł koło niego sam, a Paranjika przysuliła się na samym końcu sanek, o ile miejsca starczyło. Konie ruszyły.
— Tak to, tak — mruknął Jeger i zaczął konie pomimo że dobrze szły. Konie parsknęły i pomknęły szybko między wysokimi smerekami, brnąc głęboko w śniegu.
Prow miledzał, wpatrując się w końce swych butów.
— Taka, bracie, była wola Bo'a! — powiedział Jeger, poskrobał się w głowę i nasunął czapkę.
— Jdziecie po chrust, Jegerze?
— A tak; zima, jak widzicie teęa, a w chacie drzewa babie nie stało. Strach ile tego drzewa wychodzi!
Zapałił fajkę, pyknął kilka razy, splunął i podał fajkę Prowowi.
— A co jej było?
— Coś w środku.
— Bo moja także słabowała. Trwało to coś miesiąc. Poszedłem do cyrulika, dał mi jakąś flaszeczkę i jakoś pomogło.

Prow nie na to nie powiedział, ale z twarzy jego można było wyczytać: co też ten plecie, cyrulik pomógł!
— Bo to od dzieci zwyczajaj baby słabują...
— Co?
— Mówię, że często od dzieci słabują.
— No i z głodu także... — mruknął Prow po chwili.

Zajechali w środek lasu. Ściemniło się prawie całkiem. Wokoło stały wielkie smereki, pokryte grubą warstwą białego śniegu, od którego czarne nie i konary jakos dzwinnie odbijały. Konie z trudem szły po miękkim świeżo upadłym śniegu; raz ugrzeżyły nawet sanie między wystającymi korzeniami i musiano je dopiero grubym kołem podważać. Niedaleko dalej zsiadł Prow z sanek, zszedł Petuszkę, skinął ręką na pożegnanie Jegerowi i poszedł ku chatce, która widniała między drzewami.

W chacie było ciemno i jakoś strasznie. Światło prawie nie przechodziło przez jedyną, zamazaną szybę, tem bardziej, że się już na dobre ściemniło. Za stołem siedział Prow oparty głową na dłońiach; w drugim kącie między wiorami, pozostał z trumny, stała kołyska małego Wasi. Kołyska, nie taka jak u wielkich państwa, złożona, na biegunach, z miękkimi poduszkami i pierzynkami — ale drąg wiszący u pułapu, na którym sznurami przywiązane było coś, w rodzaju niecek. W niej wierząc niecierpliwie się mały Wasia, którego Paranjika o ile możności starała się uspokoić. Petuszka siedział skulony u wygasłego kominka.
Prow utkwil swe sive złośliwe oczy gdzieś w dal i dumął. Nad czem dumął — trudno było na jego obrósniętej twarzy wyczytać. Każdy, kto znał lesnego, nie widział go innym. We wsi znali go pod imieniem lesnego diabła, i zaiste powierchobność jego, i życie samotne w lesie, usprawiedliwiały tę nazwę zupełnie! Żalowano biedną Paraszkę, gdy wychodziła za niego i nie przepowia-

dano jej szczególnego poprawienia losu. I tak się też stało. Zdrowa i silna kobieta marniała prawie w oczach i umarła niemal z głodu. Nadto Prow był pijakiem, a przyszedłszy nietrzeźwy do domu, bit nieraz żonę. Kulak zaś miał taki, że nie ktoabądź mógłby się pochwalić podobnym.

Dziecko głośno zapłakało.
Prow uderzył kulakiem w stół.
— Zapchaj mu czem gębę! gdzie jest jego pyпка?
Paranjika wyszukała gdzieś za piecem pypkę. Była próżna. — Nie ma chleba!
Prow wyciągnął ze złościa szufładę stołu, i po długim szukaniu między różnymi rupieciami, podał jej ostatni kawałeczek chleba. Parania zwała prędko chleb, napałała nim pypkę i dała ją dziecku. Niebawem rozległo się w ciemności głośne ssaanie głodnego Wasiuka.

Dziecko się uspokoiło. Paranjika położyła się na swoim sienniku koło kołyski i niezdadgo rozległ się w ciszy oddech trojga śpiących dzieci, przerywany (d czasu do czasu cichymi ich westchnieniami.

Po długiej chwili podniósł się Prow, wyprostował się, i popatrzył w stronę, gdzie spały dzieci; potem schylił się nad kołyską, posłuchał, a przekonawszy się, że dzieci rzeczywiście śpią, postąpił cicho w kąt, gdzie wisiały najlepsze rzeczy nieryboszczki żony. Zdjął z kołki nowy prawie jeszcze szarafa, za który można było dostać co najmniej kwartę wólki, i ogarnęła go dzika radość na bliską libację. A już na cmentarzu przemysłował nad tem, jakby to się choć dzisiaj uraczyć, ale nie wiedział zkad weźmie pieniędzy. Dopiero w domu, gdy się ogładnął po izzie, wpały mu rzeczy po nieboszczce żonie i kwestja kupienia sobie tyle wódki, by się mógł upić, została szczęśliwie rozwiązana. Nad tem właśnie myślał Prow, obracając szarafa w rękach. Wtem przyszył mu na myśl głodne dziecko i coś go niemile tknęło. Chciał szarafa powiesić znowu na swoje miejsce, ale po

chwili namyślił się inaczej, zwinął go w kłębek i wsadził prędko pod kożuch.

Na wychodem przypomniał sobie, że i chleba w domu nie ma; wrócił się, schylił pod ławkę i wyciągnął żonine buty.

Na chleb jest! — rzekł do siebie półgłosem — pocieszając się w myśli, że buty nieboszczki będąc na niego za ciasne i tak na nie by się w domu nie przydały. Bojąc się, żeby go znowu jakieś drepczące myśli nie napadły, wyszedł prędko z chaty, zamknął drzwi starannie, aby przypadkiem wilki do niej nie weszły i zacinawszy czapkę na uszy, podążył szybkim krokiem do wsi, o trzy wiorsty oddalonej, gdzie go czekała ulubiona wódka.

Cisza była w lesie; śnieg padał zwolna dużymi płatami i zasypując stopniowo wszelkie ślady ścieżek i dróg lesnych. Mroź wzmagął się co raz więcej, i tem smutniej jakoś sterczały czarne pnue drzew z pod białego całunu.

A wrzeszczę i śnieg przestał padać. Niebo się rozjaśniło i blady księżyc rosyjskiej zimy spogładnął ciekawie z po za chmur na poure, milczące smereki. W chacie lesnika było zawsze cicho, tylko wiatr huczał w kominie i myszy wyprawyły pod podłogą swe no.sne harec. Blady promień księżycy wpadł przez male okienko i oświetlił pustę łóżę gospodyni domu. Wtem zaplakał Wasiuka.

„Paranjiko, zakolysz dziecko!” — słyszała Paranjika przez sen głos matki. Paranjika się zbudziła, podniosła się na czworaku i zaczęła nadsłuchiwać... Dziecko płakało, ale oprócz tego nie było słychać, ani kaszlu, ani westchnień... Wyciągnęła rękę do pobliskiego łóżka matki, i — znalazła z zimnem i pustem! Wtedy dopiero przyzwała sobie... matkę w trumnie, świecę, woi kadzidła, siwego popa z długą brodą a potem — grób, straszny, czarny grób!
Umarła!

(Dokonanie nastąpi).

ostatnimi czasy, po dwudziestoletnim katolicyzmie (przeszedł w roku 1861), w skutek okoliczności politycznej i roli na się przyjętej, znów podobno prawosławnym się zrobił.

Przesilenie włoskie i przymierze środkowo-europejskie.

Półturzędowa włoska *Opinione* wystąpiła przed kilku dniami z charakterystycznym artykułem o przymierzu austriacko-niemiecko-włoskiem. W zasadzie nie zawierał artykuł nic nowego. W głównej swej części był tylko powtórzeniem poglądów i domysłów, jakie już oddawała były przedmiotem dyskusji publicznej. Nie zbyt nową była też dla świata politycznego wiadomość o wzajemnej gwarancji terytorjum. Już przed niedawnym czasem wyczytaliśmy w półturzędowym organie Rządu niemieckiego, że Niemcy w razie napadu obcego, nie na samą Austryję powinny liczyć. Oświadczenie to półturzędowca niemieckiego, jakoteż ciemne i dwuznaczne enuncjacje kierujących mężów stanu zostały więc teraz cokolwiek objaśnione. Nową jest natomiast dla nas i dla całego nieurzędowego świata dyplomatycznego wiadomość, że w kilka miesięcy przymierze się kończy, i że się właśnie toczyły rokowania w sprawie odnowienia przymierza, i że hr. Robilant prowadził je z obliczającą pewnością, aby przy ponownych układach jak największe dla Włoch osiągnąć korzyści.

To doniesienie nadaje artykułowi półturzędowego pisma włoskiego właściwe piętno. Do niejasnych i powikłanych stosunków politycznych i między państwowych w Europie przybył, jak wiadomo, w ostatnich dniach fakt nowy, który do reszty zamącił wszelkie obliczenia i kombinacje mężów stanu. Gabinet włoski, wraz z ministrem spraw zewnętrznych, albo raczej przez ministra spraw zewnętrznych podał się do dymisji. Nagłe i niespodziewane zniszczenie oddziału włoskiego w Massawie przez wojsko Ras-Aluli, wywołało przesilenie gabinetowe, które według przedwidzenia pism włoskich, długo się przeciągnie. Za nieopiecznioną grzechy musiał pokutować hrabia Robilant. Nie był on nigdy gorącym zwolennikiem ekspedycji kolonialnych, a nabytki Włoch nad morzem Czerwonym, nigdy nie potrafiły pozyskać jego sympatii. Objawzył jednak tekę spraw zagranicznych po swym poprzedniku Mancinim, musiał ją objąć cum beneficio inventarii, i musiał bronić honoru, powagi stanowiska mocarstwowego Włoch — w Massawie.

Obrońcą tę przyjął hr. Robilant — uka. Nie dziwnego, że przesilenie obecne przybyło Włochom bardzo nie w porę.

Jeżeli prawdziwym jest doniesienie *Opin.* że teraz właśnie toczyły się rokowania między Włochami, Niemcami i Austryją celem odnowienia przymierza i jeżeli zwązamy, że hr. Robilant należy bezspornie do najwybitniejszych mężów stanu Włoch, którzy ewentualnie w Wiedniu i w Berlinie najkorzystniejsze mógł dla swojego kraju uzyskać korzyści z odnowienia się mającego przymierza, wówczas łatwo zrozumieć starania włoskich sfer decydujących, aby utrzymać Robilanta na stanowisku. Czy te starania dobrym będą uwieńczone skutkiem, wkrótce się okaże.

Włochy w Massawie,

Zachody kolonialne Włoch nad Czerwonym morzem były snąc przez całą historię rozpoczęte i jeśli w ogóle miały od samego początku wielki niechętny zarówno w Parlamencie, jak kraju całym, to obecnie po krwawej klęsce tuż pod bokiem Massawy, gdzie przeważnie zastępy negusa wycięły do sześciu 3 kompanie wojsk króla Humberta i gdy pierwszy niewątpliwie już zamierza pociągnąć przeciw włoskiej żądze Massawy — podnieść opozycję głowę przeciw kolonialnej polityce p. Robilanta ze zdwojona zaciętością. Rzecz prosta, że na razie nie idzie Rządowi włoskiemu o to, czy zdoła nadal utrzymać się nad Czerwonym Morzem, lecz aby jak najspieszniej i najdotkliwiej ukać „zdradę“ króla Jana abisyńskiego. Atoli ze stanowiska negusa ma on dość powodów do wrogości przeciw Włochom postawy i nie bez pewnej racji rościł sobie pretensje do posiadania Massawy, który to port był od wieków w rękach Abisyńczyków i dopiero w 16 wieku zabrany im został przez Turków. Owóż okupacja Włoch po wyparciu z rąk Egipcjan, a za zwołaniem Anglii, jest dziś w oczach władcy abisyńskiego o pomstę wolażemem pokrywaniem praw jego odwiecznych. Na tem stanowisku stał on w obec Włochów od pierwszej chwili pojawienia się ich w Massawie i jeszcze w marcu roku zeszłego żądał Kas-Alula od generała Gené ewakuacji oazy Saati, leżącej na terytorjum abisyńskim, a strzeżonej przez kilkuset baszbożków z ramienia włoskiego. Żądanie to odrzucił komendant Massawy. Saati czyli Saletti, widowia niedawnej porażki włoskiej, leży o 30 kilometrów w prostej linii od Massawy, na dość uczęszczanej drodze karawanowej ku północnej Abissynii, zwłaszcza ku Adna. Z uwagi na cenne zapasy wody, jest to miejscowość zarówno dla Włochów jak Abisyńczyków niezmiernie wagi. To też komendant Massawy nie dowierza Baszbożkom, a chce bądź co bądź tam się utrzymać, posłał żałogę włoską z 500 do 600 żołnierzy. Była ona jednak garstką nie nie znaczącą w obec obłężonej przewagi nastpannika, który podszedł z korpusem 20 — 30 tysięcznym, uzbrojonym w doskonałe remingtony i składającym się przeważnie ze starych wyćwiczonych żołnierzy. Ta przewaga łączna z bliskawicznym pospiechem tłumaczy snadnie ten rezultat niesłychany, iż pomimo korzystnej pozycji obronnej, cała żałoga włoska została do ostatniego żołnierza zniszczona i nie zdołała nawet cofnąć się do Monkullo, odległego 22 kilometrów, a leżącego już w obrębie terytorjum massawskich.

Otwarty napad Abisyńczyków na Massawę jest dość nieprawdopodobny, gdyż miejscowość ta jest dla nich prawie nie do zdobycia. Nie mają dział obłężniczych, podczas gdy w porcie stoją pancerniki z doskonałą artylerią, a nadto od strony lądu bronią miasta dość silne fortyfikacje. W takich warunkach nawet stosunkowo mała żałoga włoska z 3400 ludzi wystarczy, aby wszelkie zuchwale zapędy Abisyńczyków odeprzeć i powstrzymać skutecznie. Podobno negus wie o tem i raczej żywi nadzieję, że generał włoski, otrzymawszy z ojczyzny posiłki, gotów z bezpiecznej swej krótki wyjść na otwarte pole i zmierzyć się z przeciwnikiem. Lecz w takim razie powodzenie Włochów byłoby dość problematyczne, bo pomijając nawet kilkakrotną przewagę liczebną wojsk abisyńskich, mają one jeszcze tę kolosalną wyższość nad europejskimi, że znoszą łatwiej klimat, który dla tamtych jest niemal zabójczy.

Wypadki na Wschodzie.

Kalczewa podejmowano, jak wiadomo, bardzo uroczyste w Filipopolu bankietem, na który się zebrało około 200 osób. Zdał on tam sprawę z wrażeń doznanych w stolach europejskich. Nowem jest, co przy tej sposobności miał powiedzieć o widzeniu się z księciem Aleksandrem. Kiedy deputowani oświadczyli mu, że go lud bułgarski zawsze jeszcze pragnie widzieć na tronie, odrzekł: „Podziękujcie ludowi serdecznie za jego życzliwe dla mnie uczucia, ale powiedzcie mu za razem, że niepodobna mi przyjąć drugi raz koronę bułgarską.“

Podług sprawozdań, na które spuścić się można, piszą dalej do *Polit. Correspond.*, a które z Stambułu do Sofii nadeszły, wyrażają teraz już i w kołach Partii niezadowolone swe z obecności zachowania się p. Zankowa, który teraz okazuje twarde upór, zostający nawet w sprzecznosci z dawniejszymi oświadczeniami, które poczynił wielkiemu wezwrowi, a w których okazywał wyraźną chęć do koncesyj, o których teraz słuchacze wcale nie chce. Zda się, że Porta skłonna jest do prowadzenia dalszych rokowań z pominięciem p. Zankowa, jeśli ten w uporze swym wytrwał zamierza.

P. Nelidow milczy ciągle jak grób, jakoby czegoś wyczekiwał, nim zdanie swoje objawi. Być może, że oczekiwał skutku przygotowań do nowego zamachu na Bułgarię, jaki świeżo przygotowano. Na hasło, dane w Bułgarii, gdzie wypadki miał przygotować major Panow z jednej, a pani Papanagolowa z drugiej strony, miały wpaść nagle do Bułgarii bandy przygotowane w Rumunji, Serbii a nawet i w Turcji, i wesprzeć ruch powstańczy o tyle przynajmniej, aby się nazywać mogło, że obecna Rejencja nie jest w stanie utrzymać wewnętrznej pokoju i zbici przez to niewygodny dla Rosji w rokowaniach argument, że Rejencja sama tytuł zapobiedz zdoła nieporządkom w Bułgarii, któreby w razie ustąpienia jej, nim nowy książę obrany zostanie, niechybnie się pojawiły.

Z Rosji.

Moskowskija Wiedomosti wracają wciąż do demaskowania planów księcia Bismarka względem Rosji. — Dzisiaj znowu omawiając na podstawie oświadczeń *Post* o nieprowadzeniu księcia Bismarka w sprawie obalenia generała Boulanger'a, dziennik Katkowa rozumuje w ten sposób: „Zamary niemieckie nie zięć się czy. Ks. Bismark ponownie się dale? Czy zechce skorzystać z ostatniej chwili?“

„Niemcy nie pójdą na Francję, mówił ks. Bismark, Francja wiec nie potrzebuje się zbroid.“ Gdy jednak generał Boulanger przez lat kilka jeszcze popracuje około armji francuskiej, to Niemcy nie łatwą będą mieli sprawę z Francją. Rozumieją to dobrze w Berlinie. Występuje więc groźne pytanie: skoro nie można obalić Boulanger'a, to czegoż czekać? Czyż nie lepiej teraz wytworzyć takie okoliczności, które przed, lub później zająć muszą? Obecnie rozrachunek byłby zawsze łatwiejszym niż później...

„Czy Niemcy zdecydują się teraz na krok ostateczny, niedaleka przyszłość pokaże, w każdym zaś razie przygotowują się do tego całkiem poważnie. Pocoby inaczej domagały się reformy wojskowej? Pocoby zmieniły uzbrojenie armji Pocoby Berlin należał na jednostajnie z niemiecką uzbrojenie armji austriackiej? Pocoby Austria tak spieszyła z uzbrojeniem, dzięki poleceniom berlińskim? Pocoby do wszystko?“

„Wypadki na Wschodzie dawnoby już były uregulowane, gdyby nie ciągle poparcie, jakiego doznają z nad górnego Dunaju. Nie bez celu przecież książę Bismark mówił o dobrych stosunkach z Włochami i Anglią i nie bez celu podkreślał prasie niemieckiej te wyrazy. Dla sprawy bułgarskiej Niemcy nie poświęcają ani jednego żołnierza i nie dla tego przeciągają tę całą sprawę, żeby tylko dać możność Niemcom wypowiedzieć ich ostatnie słowo. Nie całkiem im o to chodzi.“

„Oto trzeba zarzuć Rosji poważne trudności na Wschodzie i nie tylko w granicach Europy. Już w początkach wypadków bułgarskich Berlin przekonywał Anglię o tem, iż powinna przyjąć rolę inicjatorki na Wschodzie i że sprzymierzeńcy się zająć.“

„Obecnie wszystko zmierza ku temu, czytamy w zakończeniu artykułu, żeby pod pozorem ustępstw fałszywych niby na korzyść Rosji, utrzymać Bułgarię w swych tak samo, jak dzięki naszej dyplomacji, uczyniono to z Serbią, nie wspominając już o Rumunji.“

W drugim artykule *Mosk. Wied.* piszą o internowaniu przez Rumunję emigrantów bułgarskich. „Nie jest że to smutnym dla naszej dyplomacji objawem? — pyta dziennik — czyż nie charakteryzuje on dosadnie upadek wpływu rosyjskiego na Wschodzie? Emigranci bułgarscy, przeciw sprzymierzeniu Rosji, ludzie protestujący przeciwko zdradzieckiej szajce, szarpającej ich ojczyznę i stanowiącej bron przeciwko Rosji. Jakież prawo przysługują Rumunji mieszańca się do wewnętrznych spraw bułgarskich i to na korzyść nie-prawnego i fałszywego Rządu, z którym Rosja zerwała wszelkie stosunki.“

„Jakim prawem pozbawia swobody ludzi odnawnych Rosji i swej ojczyzny? Stając po stronie uzurpatorów, Rząd rumuński występuje przeciwko Rosji? Jakże więc w obec tego zachowania się dyplomacja petersburska? Czyżby Rząd rumuński mniemał, że działając na szkodę Rosji nie różni się z naszą dyplomacją? Ale oni rozumują widocznie tak: Rosja zerwała stosunki z uzurpatorami, ale dyplomaci jej prowadzą układy z nimi w Carogrodzie. A więc cóż dziwnego — można.“

W gazecie *Moskowskij Listok* czytamy co następuje: „Dnia 26. stycznia r. b. w obecności pomocnika inspektora drukarni oraz policji, zamknięto drukarnię p. Hatakowej; maszyni drukarskie i wszelkie wniesia opieczekowano. Stało się to z powodu, iż drukowana tam *Gazeta Hatakowa* wychodziła w dwóch wydaniach: dla Moskwy i Petersburga w edycji podpisanej przez cenzurę, dla prowadzącej zaś w odmiennym składzie, z zamieszczeniem artykułów wyrzuconych przez cenzurę.“

Z prowincji.

Z pod Żurawia 14. lutego. (Z okolicy.) Głuchych to kaci, z którego piszę. Nawet karnawał, dobiegający do końca, nie jest w stanie wiać nieco więcej życia w tutejsze stosunki. Kasyno żurawieńskie, wysiłszy się na jeden wieczorek, połączone z amatorskim przedstawieniem, nie daje więcej znaku ży-

— żywych działań; stęśeś powinienny zachęcić pp. amatorów do powtórzenia podobnych przedstawień. W sąsiednim Zydaezowie jeszcze mniej ruchu. Nowo założone kasyno tamtejsze, oryginalne tem, że i panie należą do jako członkowie uczęszczający na zebrania, nie zmanifestowało istnienia swego żadnym aktem; a stosownie do programu, ma ono jako zadanie, okrom zabaw, urządzić odczyty, koncerty i amatorskie przedstawienia. Lecz nie od razu Kraków zbudowany.

W innych kierunkach życia publicznego zupełny zastój. Głuchą jednostajność przerywa tylko od gminy do gminy zajeżdżający egzektor początkowy — prawdziwy postrach ludności wjejskiej. Nie każdy bowiem czytelnik ma pojęcie o tem, czem jest dla biednego chłoptka egzektor podatkowy. Dłużnik podatkowy, a jest nim każdy niemal chłop, wyciąga ostatni grosz z kalety, a jeżeli go nie ma, sprzedaje co może, aby uwolnić się od grabieży, która go czeka na pojawieniu się egzektora. Mało jednak jest takich, którzy są w stanie sięgnąć się na zapłacenie zaległości; w takim razie nieodwołalnie konch, posćiel itp. artykuły popadają w ręce egzektora, a w rezultacie nleżącej przymusowej sprzedaży, jeżeli fant nie zostanie na czas wykupiony. Smutne dzieła się przytem sceny — lecz „wo jest prawem. Wszelako nie można tego pominać, że funkcjonariusze ci urzędów podatkowych nie zawsze ściśle podług prawa postępują i nieraz w jątżący sposób, już i tak przykry, obowiązek swój spełniają. Podobne nadużycia powinne być publicznie wytkane, gdyż ludność wjejska niemająca pojęcia o atrybucjach takiego funkcjonariusza, nie potrafi się sama bronić i częste niepotrzebnie znosi jego szkany. Powszechnie skarżą się tu np. na egzektora objeżdżającego okręg żurawieński, którego na razie nazwiska nie wymieniam. Pana tego musiał w pewnej gminie dopiero sekretarz gminy przywoływać do porządku za jego niewłaściwe wykonywanie urzędu mu poruczonego.

Stryj 13. lutego. (Sp. Terladziński.) Miasto nasze, a w szczególności tutejsze gimnazjum traci w przeciągu jednego roku już drugiego zanego i gorliwego pracownika na polu szkolnictwa. Oto dnia 4. bm. po krótkich, bo ledwie kilka chwil trwających cierpieniach zgaśł nam profesor Jan Terladziński, zostawiając po sobie pogrążoną w głębokim smutku wdowę i bolejących nad tym ciosem kolegów, jakoteż młodzież szkolną.

To też pogrzeb jego był niejako słabym wyrazem tej czei i żalu, jaki przejmują serca wszystkich, dbających o kierunek wychowania w śródnich szkołach. Każde miasto wycięło, aby oddać ostatnią przysługę zmarłemu. Tłumy publiczności poprzedziły i postępywały za trumną, niesioną przez młodzież, która najbardziej dotknięta została tą niepowetowaną stratą nie tylko sumiennego nauczyciela, lecz i najszerzego przyjaciela i ojca.

Sp. Jan Terladziński działał bowiem wśród ogromnych trudów wychowywania naszej młodzieży nie tylko na rozwój umysłu, lecz także na serce jej tak, że gdyby nie przedwczesna śmierć, byłby zmarły profesor, pracując dalej w zacyętym kierunku, wychował i wykształcił niejedno pokolenie, godne mistrza.

(B) Stryj 14. lutego. (Nowe Towarzystwo.) Ruch postępowy i asymilacyjny zaczął ogarniać także izraelitów w Stryju, którzy dotąd pogrążeni byli w apatii i ciemności. Wczoraj wieczorem odbyło się walne zgromadzenie nowo założonego „Towarzystwa Czytelnia“ z cełą przeważnie polską, w którym biorą udział najwybitniejsi izraelici stryjscy. Celem Towarzystwa jest rozszerzenie oświaty i postępu między współwyznawcami, co oby im się dało urzeczywistnić. Wybrany wydział daje nam rękojmie, że Towarzystwo nie ustąpi z drogi ubywatelania izraelitów. Do wydziału weszli: jako prezes p. Bernard Koffler, prezes Towarzystwa oszczędności i kredytu, zastępca preza p. Gartner, aptekarz; skarbnik p. H. Waldman, asystent pocztowy, sekretarz p. Izidor Bernfeld, nauczyciel religii mojż., były redaktor *Ojczyzny*; zastępca sekretarza p. Schissel, kupiec; członkowie wydziału pp. S. Gang i J. Last, kupecy, kontrolorowie p. Damu, dzierżawca dóbr i p. Medina, kupiec.

Kaluż 13. lutego. (Pożegnanie starosty i komisarza.) Miasto Kaluż żegnało dziś wyjeżdżających starostę p. Switalskiego i komisarza pana Rozwodowskiego, a wydział Kasyna urządził na ich cześć bankiet pogodny, w którym wzięli udział nie tylko urzędnicy wszystkich dyktastoryj, ale i włościanie. Pierwszy toast wniósł prezes tutejszej Rady powiatowej, Komarnicki, i w gorących słowach wypowiedział uczucia, jakimi przepełnione są serca wszystkich w chwili pożegnania. Po nim przemawiał prawie wszyscy przedstawiciele tutejszych urzędów i włościanie z Niebysłowa, gór, w prostych nie szczyrnych słowach wniósł zdrowie starosty i komisarza, podnosząc zasługi obu. Szereg toastów zakończył p. Wurst, lekarz powiatowy, wznosząc „Kochajmy się.“

Muzyka grała narodowe pieśni, a na odgłos kołomyjki zebrani włościanie urozmaiciili ucztę tańcem.

KRONIKA.

Nekrologja. W Krakowie zmarł: Salomea z Wędrzychowskich Jordanova, w. właścicielka pensjonatu żeńskiego, d. 12. bm., przeżywszy lat 78; Adam Powała, uczeń VIII klasy gimnazjum Sobieskiego, syn Ludwika Powałdy, przeżywszy lat 17; Julia z Chceńskich Świderska, wdowa po profesora szkół realnych, córka rady miejskiej i obywatela tamtejszego, przeżywszy lat 30.

Kalendarz. Środa (16.): Juljany P. — Milady bł. Wschód słońca o godz. 7. min. 13, zachód o godz. 5. min. 16.

Kalendarz myśliwski. W lutym wolno polować: na kozły, słonki, dropie i pardwy, lisy, jarczabki, cietrzewie i głuszoce, ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Z życia towarzyskiego. W Krakowie odbył się w sobotę ślub dra Stanisława Ponikwy, docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego, lekarza powiatowego w krakowskim okręgu, z panną Marcjaną Siedlecką, córką Adolfa i Tekli z Dydyńskich Siedleckich, obywateli tamtejszych.

Mianowania. Starszy radca rachunkowy, dyrektor departamentu rachunkowego przy ek. wyższym Sądzie krajowym we Lwowie, Ludwik Lubich, otrzymał tytuł i charakter rady rządowego.

Wimer Zig. ogłasza nominację tajnego rady barona Pino, na prezidenta Rządu krajowego na Bukowinie.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej skatufy gminie Szynowice, w powiecie brzeżańskim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 złr.

Młły pnumerator. Czytamy w *Nowej Reformie* w „Korespondencji Redakcji“: „Panu M. z nad Wiskoku: Jeżeliby prawda był miako, co pan pisze, że mowy posłów polskich w Sejmie pruskim i Parlamencie niemieckim naszym ch czytelników nie interesują — to może lepiej byłoby polskich dzienników nie wydawać, ale zakazać pismo dla „naszych“ w uniwersalnym języku „volapük“. Sądziemy, że pan żaskawy jesteś rzadkim wyjątkiem!“

Proces z pnumeratorami. Czytamy w *Dzie:* „Pnumeratorowie *Nauki* O. Naumowicza, mają teraz wielki kłopot. Pan Aleksy Szczerban, były redaktor *Nauki*, której właścicielem jest Naumowicz, przebywający teraz w Rosji, wyczołżył więcej jak 600 pnumeratorom tego pisma procesy o przedpłatę w wysokości od 2—4 złr. Procesy te toczą się teraz przed Sądem miejsko-delegowanym sekcji I. we Lwowie i wychodzą po większej części na niekorzyść pnumeratorów dlatego, ponieważ wielu z tychże mieszka aż na Bukowinie, albo pod granicą węgierską i nie mogą stanąć na termin w Lwowie, zasądźają ich tedy zaocznie. W takich wypadkach pnumeratorowie muszą płacić nie tylko żądana sumę, wraz z procentami i kosztami procesu, ale jeżeli jeszcze odważą się na podród do Lwowa, mają jeszcze oprócz tego wielkie wydatki. Dodac jeszcze musimy, że wielu z pnumeratorów, a są między nimi biedni właściciele i bractwa kościelne, twierdzą, że *Nauki* nie pnumerowali, ale „ktoś“ im nadesłał jeden, lub dwa numera. Niektórzy z pnumeratorów udają się nawet do naszej redakcji o poradę i wyszukanie prawnego zastępcy. *Nauka* wychodzi teraz w Wiedniu, a redaktorem jej jest p. Kozaryszczuk. Można sobie przedstawić, jaka byłaby dola teraźniejszych pnumeratorów *Nauki*, gdyby p. Kozaryszczuk chciał zrobić tak, jak p. Szczerban i zapożwał ich przed Sąd wie-deński.“

Zakład telefonów we Lwowie ogłasza, że przybyły następujące nowe stacje telefoniczne: Asekuracja Riunione Adriatica di Sicurtà (Jakób Kohn). Barański-Ostaszewski, redaktor. Dyrekcja kolei Karola Ludwika, dworzec. Długoszewski Bolesław, inżynier cywilny. Klimowicz Karol, skład nafty. Dr. Kollischer Józef, dyrektor Banku hipotecznego. Ostaszewski Stanisław, inżynier. Rafinerja nafty Klimowicza, Zamarsztynów, Rnssmann Ignacy, Smutny Jan, urzędnik Banku Wazny Jan, kupiec. Jonas Maurycy, urzędnik Banku hipotecznego.

Przy naprawianiu studni naftowej w Męcinie wielkiej, powiatu gorlickiego, górnik Pius Dudek, pochwycony został przez linę, która się skreśliła, za gardło i uduszony. Dochodzenie sądowo-karne zarządzono.

Wypadek. Józef Gawrylak, konduktor kolei Karola Ludwika, wysiłąższy się w przedchozie po desce wzdłuż wagonów, podczas biegu pociągu pociągowego, spadł z taką gwałtownością po za tor kolejowy przed stacją Podzamecze, że zranił się bardzo ciężko i musiano go odwieźć do głównego szpitala.

Samobójstwo. Dnia 12. bm. między godziną 2. a 3. po północy targnął się na własne swe życie Włodzimierz Żukiewicz, pomocnik przy ek. zarządzie dóbr państwowych w Szeszarzoku. Kula zgruchotała przednią część czaszki, a nieszczęśliwego znalaziono dopiero o godz. 7 1/2, iano — opodal pomieszkania — w ogrodzie. Przyczyna dokonanego zamachu nie wiadoma.

Pojedynek. Według wiadomości otrzymanej z Petersburga, *Ius. ujed.* podają, iż nowa ustawa o karach postawia wyzwanie i przyjęcie pojedynku bez żadnych skutków karnych. Osoby, gotujące się do pojedynku, lecz powstrzymane od niego przez okoliczności od nich niezależne, podlegają aresztowi na trzy miesiące *maximum*. W projekcie nowej ustawy znajdują się również kary za pojedynek t. zw. amerykański. Przeciwnik osoby, która wyciągnęła los na śmierć, podlega karze osmiu lat ciężkich robót; jeżeli nastąpił tylko zamach samobójczy bez dalszych skutków, przeciwnik zostaje skazany na zamknięcie w domu pracownym.

Służba sanitarna w armji austriackiej. Lekarz sztabu jenerala, dr. Podrazky, miał w Wiedniu w Kasynie wojskowym odczyt o służbie sanitarnej w ewentualnej przyszłej wojnie. W odczytu tym z upoważnienia ministra wojski wyawiadomił słuchaczom, że w razie wojny ma być utworzona nowa instytucja sanitarna pod nazwą „Salubritäts-Commission“, której zadanie określa *Militär-Zeitung* w ten sposób, że ma ona „towarzystwo armji i wszędzie swą nadzorcę troskliwie (beaufsichtigende Sörgfalt) poświęcać pielegnowaniu rannych i chorych.“ Będzie ona pod kierunkiem wyższego jenerala składać się wyłącznie z ludzi praktycznych, hygienistów z zawodu, lekarzy i oficerów. Komisja będzie obficie zapoznana we wszystkie, co potrzebne: w pieniądze, naturalja, przyrządy lazaretowe i opratrunkowe, i wszędzie, gdzie będzie potrzebna, będzie do dyspozycji: w marszu i w bitwie, na polu bitwy i w lazarecie polowym.

Królewska muśka do nosa. „Museum Hohenzollern“ przechowuje ze cieżą religijną jedną z chustek do nosa, którą Fryderyk Wielki, nie mając na kupienie nowych, kazał sobie zrobić z przedcierała. „Powinny mi wystarczyć aż do śmierci“ — mawiał.

Kłopot z milionem. Przed kilku laty zmarł w Wiedniu ostatni ze swego rodu hr. Rudolf Morzin i, pensjonowany pułkownik, zapisując cały swój majątek, składający się z realności, walorów i zbioru cennych przedmiotów sztuki, a oszacowany na przeszło 950.000 złr., na rzecz „humanitarnych i dobroczynnych zakładów m. Wiednia“. „Stuszny i odpowiedni podział fundacji powierzył testator „pierwszemu burmistrzowi m. Wiednia i Magistratowi“. Oprócz tego pozostał szereg legatów dla niektórych krewnych swoich i służby, które wszystkie nie przekazyły jednak kwoty 100.000 złr. Testament ten stał się w pierwszym rzędzie obalid dwie kuzynki zmarłego hr. St. Genois, które miały otrzymać za ledwie po 20.000 złr., następnie zaś zgłoszy swe pretensje do spadku rozmaite wiedeńskie Stowarzyszenia humanitarne, opierając swoje wrzekome uprawnienie na twierdzeniu, że w miłym testamentem, zakłady dobroczynne i humanitarne, istniejące „w Wiedniu“, są spadkobiercami, a tylko podział należęd winien do burmistrza i Magistratu. Po długim procesie zawarto wreszcie z hrabiankami St. Genois dobrowólny układ, natomiast pretensje wspomnianych instytucyj, odrzucił Sąd krajowy, skutkiem czego te zrezygnowały z dalszych kroków sądowych, zadowolając się odszkodowaniem kosztów sporu. W ten sposób m. Wiedeń pozostało jedynym spadkobiercą majątku, szacowanego obecnie na milion złr. z górą, natomiast dla burmistrza i Magistratu następuje się nowa trudność, mianowicie jak podzielić fundację, stosownie do życzenia zapisodawcy. W gnucie bowiem rzeczy, gmina miasta, tak jak nie otrzymuje sama Zakładów dobroczynnych w obrębie niejakim, a stosownie do przyjętej interpretacji testamentu tylko o takich mowa być może. Innych natomiast instytucyj dobroczynnych, utrzymywanych przez stowarzyszenia, ofiarność publiczną i „częściowic“ subwencje gminy, jest aż do zbytku, i oczywiście każdemu z nich przydałaby się znakomicie grafa kilku dziesiątek tysięcy. Nie mały tedy kłopot ma dziś burmistrz Uhl i Magistrat wiedeński z tą milionową sukcesją.

Na budowę kościoła w Koehawinie dalszy wykaz składak wykazuje ogólną sumę 1024 złr. 48 ct. Czećogodnym ofiarodawcom składa ks. Trzopiński serdecznie Bóg zapłać i prosí o dalsze taskawe ofiary, aby można z wiosną rozpocząć dalszą budowę, do czego potrzeba jeszcze przynajmniej 3 tysięcy złr. „Ufam w opiekę tej Matki cudownej i w szlachetne serca — pisze ks. Trzopiński, administrator parafji poczta Nowosiół koło Stryja — że ten pomnik narodowy dla królowej kraju naszego już przed 20 laty

rozpoczęty, posunie się dalej. Są serca szlachetne, które jak ta struna napięta, pozornie spoczywają, ale uderzy tylko w tę napiętą strunę uczuć i wiary, a zaraz się pięknym głosem odezwie. Tak i tu.

Prawda, że nas ciężary i głębsi przynajają wiele, ale mimo to dzieci polskie jako dzieci Marii od ust sobie może niejedną odejmują, a spieszają z chęcią ofiarą, kiedy kto może, widząc nieodzowną potrzebę takowej.

Warszawska „Gazeta święteczna“, bardzo dobrane redagowane pismo ludowe, wychodzące pod kierownictwem p. Konrada Prószyńskiego, nie pojawia się już od dwóch tygodni dzięki tamtejszym stosunkom cenzuralnym. Jak nam mówią osoby, przybyły dziś właśnie z Warszawy, jest wielka nadzieja, że niebawem p. Prószyński uzyska pozwolenie puszczenia *Gaz. św.* znowu w świat szeroki.

Z Paryża. Uroczyste przyjęcie w dniu 10. b. m. p. Edw. Hervé'go, redaktora *Soleil'a* w grono „nieśmiertelnych“, zgromadziło w obłężymy auli „Académie française“ liczną i doborową publiczność. Atoli ciekawości jej została poniekąd zawiędzona, gdyż znowu Hervé, jak odpowiadający mu w imieniu Akademii M. du Camp wstrzymali się zupełnie od wszelkich aluzyj politycznych, które zazwyczaj były dość pociągłą przyprawą takich przedmiotów akademickich. *Lanterne* i *Moniteur de la bijouterie et de l'horlogerie* napisały były o właścicielu bazaru, p. Ruel, że tenże sprowadza towary niemieckie. Podjęto również tego rodzaju, zwłaszcza w czasach gorącej atmosfery „rewanżowej“, musiato oczywiście grubo zaszko-dzić p. Ruelowi, który też zaskarżył redaktorów tych pism do Sądu o „obrazę honoru“ i zwrot poniesionej straty 200.000 fr. Sąd paryski przyznał skarżącemu tyle racji, że zawyrokował dlań odszkodowanie w kwocie 5000 fr. i umieszczenie całego wyroku w obu tych pismach.

Do Afryki. Przed niedawnym czasem p. Stefan Szolc Rogoziński udał się ponownie do Afryki, tym razem jednak już więcej jako plantator, aniżeli jako podróżnik, mający na celu badanie znanych okolic wnętrza Afryki. Nie znaczy to wszakże, aby p. R. zaniechał zupełnie pierwotnego zamiaru. Podobno wrócił on do niego dopiero po doprowadzeniu do porządku znaczej, bo do 500 hektarów przestrzeni mającej plantacji kakao, którą nabył na wyspie Fernando Po.

Niedawno także podążył tam za nim brat jego, który świeżo ukończył instytut politechniczny w Rydze. Wkrótce znów, bo w połowie kwietnia, wyrusza na ziemię afrykańską dotychczasowy towarzyszy Rogozińskiego, p. Leopold Janikowski, który do nowej tej wyprawy znalazł amatora w osobie p. Jawornickiego, adwokata z Kalisza, człowieka młodego, pełnego energii, poświęcającego się z zamiłowaniem malarstwu i rysunkom.

Nowa wyprawa powinna jednak wybrześć kameruńskie, parolentnie jednak doświadczenie przekonało, że wszelkie usiłowania dostania się dalej w głąb stałego lądu, po za góry kameruńskie, są bezowocnymi z powodu trudności i przeszłości, stawianych przez mieszkańców miejscowych.

Z tego powodu p. Janikowski zamierza wyładować dalej jeszcze na południe i stamtąd dopiero będzie usiłował dojść po za góry kameruńskie, aby zbadac tę nieprzystępną dotąd dla Europejczyków część ludu afrykańskiego.

(m.) Z Izby handlowej. Posiedzenie z dnia 14. bm. przewodniczył p. Simon. Uchwalono: 1. Wystosować memoriał do Ministerstwa wojny o ustanowienie ewentualnie we Lwowie t. z. komisji odbiorczej dla oceniania i odbierania dostaw krajowych dla wojska dotąd iluzorycznych. W tej sprawie odniesie się Izba z prośbą o poparcie do Ministerstwa handlu, Koła polskiego i p. namiestnika. 2. W obec zwiększonych dostaw udac się do Koła z prośbą, ażeby część tychże oddać przemysłowcom krajowym. 3. Odniesie się do Wydziału krajowego, z przed stawieniem, aby a) subwencjonując członków komisja zasięgnęła wśród zdania odnosnych korporacji, b) by powołano do komisji kraj. przemysłowej reko-dzielników.

Komisję wystawy krajowej w Krakowie udzielono subwencji w kwocie 500 złr.

W sprawie wprowadzenia do handlu spirytusem wagi zamiast miary, uchwalono w tej mierze na przeciąg trzech lat pozostawić zupełną swobodę sprzedającym i kupującym.

Dla kursu handlowego w Stanisławowie pod warunkiem, że statuta jego zatwierdzone zostaną, przyznano subwencję w kwocie 150 złr. Na wniosek komisji kolejowej.

Uchwalono: a) przedłożyć Ministerstwu handlu uwagi w sprawie obniżenia taryf kolei galicyjskich prywatnych i państwowych: wypracowane przez spólną komisję, b) Izba oświadcza się przeciw oddaniu kolei państwowych w zarząd kolei Karola Ludwika, c) Izba uprasza Rząd, iżby ze względu na termin, w którym państwu służy prawo wykupna kolei Karola Ludwika, zbadac dokładnie stosunki zarządu tej kolei i w myśl interesów kraju i państwa spowodował obniżenie taryf frachtowych a przynajmniej zrównania tychże z każdorazowymi taryfami kolei państwowych a ewentualnie orzekł przyjęcie na rzecz państwa tej kolei.

Minister zawiadomił Izbę, że w miejsce ustępującego z Rady kolejowej p. Alfreda Hausnera z Brodów powołał zastępcę p. Epstein'a na członka i zastąpił Izbie wybór zastępcy. Izba postanowiła wybrać zastępcę i wybrała radnego p. Baczewskiego o. jednak uchwała dalej ponowić przy tej sposobności swoje dawniejsze żądanie, ażeby Izba lwowska podobnie jak krakowska oddzielnie od brodzkiej Izby z którą obecnie wspólnie wybiera, w przyszłości sama o istnie nie wybierała dwóch członków i dwóch z zastępców.

Nieszczęśliwy wypadek. Furman, którego nazwiska dotychczas nie sprawdzono, wjechał tak nieostrożnie z nadawanym zbożem furą do bramy kamienicy l. 127 przy ulicy Łyczakowskiej, że został przez wóz przyniesiony do futryny bramy. Nieszczęśliwego, dającego za siebie znaki życia, odesłano do głównego szpitala.

Do Rady powiatowej podhajeckiej, przy wyborze uzupełniających z grupy większych posiadłości, wybrany został p. Franciszek Stobiecki, t. k. poezymistrz i właściciel realności.

W Neapolu doktoryzował się na wydziale medycznym ziemek nasz, Piechowski, rodem z gubernji radomskiej.

Od Wydawcy w sprawie Dodatku „BLUSZCZU”. Do dzisiejszego numeru dołączamy dla Prenumeratorów Dodatek Nr. 6. „BLUSZCZU” za Luty. Zarządziliśmy jak najściślej kontrolę w ekspedycji i na każdym adresie wydawniczym jest stampiglia: „BLUSZCZU”.

W razie więc gdyby pismo to nie doszło ręką przedpłaconych upraszamy reklamować na pocztę, gdyż z naszej strony uczyniliśmy wszystko aby odpowiedzieć położonemu w nas zaufaniu.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Wiadomości osobiste. Alfred Grünfeld, znakomity pianista, przybędzie do Lwowa w pierwszej połowie marca i wystąpi na koncercie.

„Pospolite ruszenie”. Przepisy wykonawcze do ustawy o pospolitem ruszeniu i sama ustawa, wyszły w przekładzie polskim z Dziennika ustaw państwa, nakładem „Księgarni Polskiej” we Lwowie. Wydawnictwo to bardzo na czasie i teraz dopiero każdy będzie się mógł poinformować o sprawach dotyczących pospolitego ruszenia.

Z Akademii. Komisja historyczna i komisja literacka odbyły wspólnie posiedzenia 20. listopada r. z. i 8. lutego r., na których dokonano nowego wyboru biura obu komisji i powzięto uchwały co do wydawnictwa na rok bieżący. Z publikacji komisji historycznej wyjdą w tym roku drukujące się już, lub bliższe ukończenia: 4 tom „Archiwum komisji”, 2 części 2 tomu „Korespondencja Hożusza”, 3 tom „Kodeks Małopolski”, wyd. przez p. Piekosińskiego, „Indeks aktów publicznych z XV w.” wyd. przez prof. Lewickiego; kosztowne oddzielnych funduszy ogłoszono już „Lauda ziemi Dobrzyńskiej” przez p. Kluczyckiego, ukaza się wkrótce (spółzanie) „Bateria” przez X. Polkowskiego. Rozpocznie się zaś niezwłocznie druk 1 tomu „Dziaryszów sejmowych z czasu Zygmunta III”, wyd. przez prof. Augusta Sokolowskiego, jesienią rozpocznie się druk 2 tomu „Codicis Epistolarius suec. XV”, przez prof. Lewickiego. Innych wydawnictw, prócz tych już dawniej uchwalonych, lub rozpoczętych, nie pozwalają na teraz rozpoznawać fundusze komisji. W końcu wybrano przewodniczącym hr. Tarnowskiego, zastępcą p. Piekosińskiego, sekretarzem p. Zakrzewskiego. W komisji literackiej uchwalono po ukończeniu druku tomu „Poetów polsko-lacinijskich”, obejmującego twory Pawła z Krosna i Jana z Wisłicy, wyd. przez p. Kruczkiewicza, rozpocząć druk 5 tomu „Archiwum komisji”, w którym będą pomieszczone „Protokoły komisji do układania ksiąg elementarnych”, „Wypisy z metryki Uniwers. Bazylijskiej”, zebrane przez dra Kallenbacha, „Statuta bursy Jerolimskiej”, przez dra Karbowiaka, „Księgi nacji polskiej w Padwie” przez p. Windakiewicza. Uchwalono również zajęć się uporządkowaniem aktów komisji edukacyjnej, która to pracę zorganizować podjął się członek komisji, prof. German. Przy wyborach wybrano przewodniczącym hr. Tarnowskiego, zastępcą p. Wisłockiego, sekretarzem p. Zakrzewskiego. Wreszcie uchwalono przedstawić Wydziałowi i Akademii do przyjęcia czterech nowych członków komisji.

Z Izby sądowej.

Lwów 15. lutego. (Ks. Tworowski contra Kar. Lwów.)

(m) Dziś o godzinie 9. rano odbyła się przed trybunałem sędziów przysięgłych niezwykła, a może jedyna w swoim rodzaju rozprawa karna. Jako oskarżeni stają pp. Henryk Rewakowicz, redaktor Kur. Lw., i Rostaw Czerwieński, odpowiedzialny redaktor tego pisma.

Oskarżycielem prywatnym jest kapelan lwowskiego szpitala głównego, ks. Franciszek Tworowski, który staje w asystencji adwokata dra Iwana Dobrzańskiego, używającego tym razem języka polskiego (!) Rozprawę prowadzi rada p. Bogdan, oskarżonych broni dr. Aleksander Lisiewicz. Przedmiot rozprawy stanowi artykuł kronikarski p. n. „Czy to sługa Chrystusa?”, zamieszczony w Kur. Lwów z dnia 4. grudnia z. r. W notatce tej podniesiono zarzut przeciw księdzu Tworowskiemu, że funkcje kościelne traktuje jako zwykłe zarobkowanie, a w szczególności, że jakas...

Lwów, z Izby handlowej

Table with columns for 'Akcje', 'Waga', 'Cena', 'Zmiana'. Lists various stocks and their market values.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table with columns for 'Wiedeń, dnia 15. lutego 1887 r.', 'dzisiejsze', 'z dnia poprzedzającego'. Lists exchange rates for various commodities and currencies.

Pociągi kolejowe

Table with columns for 'Pociąg', 'Czas', 'Przebieg'. Lists train schedules and routes.

zmarła uboga staruszka nie tylko nie chciała bezpłatnie pochować, ale co więcej, gdy proszono o udzielenie pozwolenia innemu kapłanowi, ks. P., na pochowanie, odpowiedział przecząco, dodając: „Kiedy nie miała na pogrzeb, to obędzie się bez księdza.”

Ks. Tworowski w akcie oskarżenia podnosi, że naprowadzone okoliczności są zmyślone, przekrecone, a nadto mieszczą się w tym artykule kłamstwa, osobiste wytyczki i podejrzenia, które pomawiają go publicznie o niehonorowe i niemoralne wyrocznia, mogące w opinii publicznej poniżyć go i na wzgardę i uragowisko wystawić. Oskarża więc panów: Rowakowicza i Czerwieńskiego o występki z §§. 488. i 491. ustawy karnej.

P. Bolesław Czerwieński oświadcza, że jest autorem tego artykułu, bierze na siebie odpowiedzialność, opowiada szczegółowo cały fakt a na zapytanie rady p. Hołystyńskiego, jakie mu są znane inne fakty, opowiada, co następuje: Ze szpitalu roku zmarł w szpitalu niejaki Józef Komarnicki, kolega jego brata. Był to człowiek bardzo biedny. Pogrzeb urządził bracia Kurkowsy. Ks. Tworowski otrzymał za odprowadzenie zwłok na cmentarz 27 złr. Gdy kondukt wjechał na cmentarz, ks. Tworowski zwrócił się do grabarza z zapytaniem, czy grób jest daleko położony. Grabarz oznaczył księdzu miejsce, ten jednak zawołał: „ja tam nie pójdę”, pokropił trumnę, odpiewał *Pater noster*, wszedł do dorożki i odjechał. Nad grobem 4 karawaniarze odpiewali „Anioł pański” i tak się odbył pogrzeb.

Dalej oświadcza oskarżony, że w razie, gdy grób jest nieco dalej na cmentarzu, ksiądz Tworowski ucieka, a publiczność sama kończy smutny obrzęd.

P. Rewakowicz przyjmuje współodpowiedzialność za wspomniany artykuł. Twierdzi on, że ksiądz Tworowski, który ma wyjątko prawo wydawania karek pośmiertnych, wyszuka biedaków woliące: „Na wszystko macie pieniądze, tylko nie na księdza.”

Świadek Konrada Turczyńska, modniarka, licząca lat 38, na zapytanie przewodniczącego, czy między oskarżonymi a nią, nie istnieje jakie powinowactwo, odpowiada: „Tyle tylko, że trzymamy *Kurjera Lwowskiego*.” Następnie opowiada, że gdy przyszła do ks. Tworowskiego z prośbą, aby pozwolił ks. Polickiemu pochować *gratis* biedną dziewczynę, której matka od kilku lat sparaliżowana znajdowała się w najokropniejszej nędzy, a zmarła była jej jedyną podporą, ks. Tworowski wyprosił ją za drzwi. Udała się wtedy ze skargą do konsystorza, ale tam kanclerz powiedział jej: „Moja pani, ja pani nie pomogę, jak nie ma pieniędzy to niech ją wywieżą jak każdego biedaka.”

Następnie opowiada świadek, że gdy przed 15-tu laty umarł jej brat, a jezuita ks. Załęski chciał go *gratis* pochować, wtedy ks. Tworowski kazał jej przynieść cyrograf podpisany przez ks. Załęskiego, że ten cyrograf kapłańskim zaręczą, iż za czynność tę nie weźmie żadnego wynagrodzenia. (Gdy ten cyrograf Tarczyńska przyniosła, ks. T. wpadł w złość i rzucił kartę pod stół.)

Dalszy świadek Władysław Kurkowski, przedsiębiorca pogrzebów, opowiada szczegółowo o pogrzebie sp. Komarnickiego, stwierdza, że proponował ks. Tworowskiemu, aby odprowadził kondukt aż do grobu, a familia dopłaci jeszcze 2 albo 3 złr., ksiądz jednak kiwnął ręką na znak niedowierzania i zawołał: „Zapłać albo nie zapłać” i odjechał. P. Kurkowski opowiada dalej, że ks. Tw. kazał mu do takty dopłacić 20 ct., bo „ty Kurkowski bardzo powoli prowadzisz pogrzeby.”

Świadek ks. Jan Policki maluje w czarnych kolorach nędzę zmarłej Marii Stankiewicz, którą się opiekował przez jakiś czas z ramienia Tow. św. Wincentego a Paulo, opowiada że ks. Tworowski nie oszczędza się w mówieniu impertynency, a mówiono mu także, że jeśli jakiś ksiądz chce kogoś *gratis* pochować, to ks. Tworowski powiada o nim: „Niech jedzie do Ameryki, bo tu nie ma prawa.”

Świadek p. Władysław Czerwieński i opowiada o pogrzebie Komarnickiego i chciał o tem donieść dziennikom, wstrzymał się jednak myśląc, że to tylko luźny wypadek.

Najciekawszym było przesłuchanie samego oskarżyciela ks. Franciszka Tworowskiego jako świadka. Liczy on l. 64 i pod przysięgą zeznaje, że z panią Turczyńską jako z „daną” rozmawiał bardzo grzecznie, gdy ta jednak nie dozwalała mu skłonić i zagłuszyła gadaniem, wtedy on wyszedł do drugiego pokoju, zostawiając ją samą. Wówczas poszła ona za nim i dopiero gdy udał się do trzeciego pokoju i zamknął drzwi za sobą, pozbył się tej „danej”.

Co do ks. Polickiego, to nie wydaje mu nigdy pozwolenia chowania biednych, przekonał się bowiem, że tenże chce zabierać mu jego dochody. W ciągu roku pochował świadek 700 osób, a nie może nie pozwolić, aby mu wydzierano dochód, gdyż może przysięć wojna, nie będą płacić podatków, a wtedy i on nie będzie miał z czego żyć.”

Ks. Tworowski skarży się, że przedsiębiorca Kurkowski oszukuje go, mówi mu, że grób jest koło bramy, a następnie okazuje się, że aż koło „studzienki”.

Podczas pogrzebu Komarnickiego cierpiał na astmę — mówi ks. Twor. — wsiadł jednak przyczyną, że nie odpowiedział zwłok ś. p. Komarnickiego aż do grobu, było oszukanie Kurkowskiego. W końcu oskarża się ks. Tworowski, że jeżeli idzie z pogrzebem aż na cmen-

Przemysł 14. lutego.

(Podarunki w urzędowaniu). (Telegram „Dziennika Polskiego”).

Dziś rano przewodniczący rada Freyberger ogłosił wyrok. Sędzia Leon Głuszkiewicz, właściciel Jan Wilgosz i rządcą Stanisław Szymański uwolnieni zostali od oskarżenia.

Natomiast uznano winnymi zbrodni oszustwa: sędzię Karolinę Głuszkiewiczową, którą skazano na jeden miesiąc więzienia, faktorkę Marię Kornreichową (5 miesięcy więzienia), krawca Bergrę (3 tygodnie więzienia), faktora Abrahama Majusa (3 miesiące więzienia), Ferle Lachs (miesiące) i Tobiasza Grundę (2 tygodnie).

Mojżesza Majusa uznano winnym występku oszustwa i skazano na 10 dni aresztu.

Wszyscy oskarżeni z wyjątkiem Głuszkiewiczowej podczas ogłoszenia wyroku byli obecni w sali Głuszkiewiczowa zachorowała.

Obroncy zastrzeżli sobie 3 dni do namysłu co do postawienia ewentualnych wniosków.

Brzeźny 14. lutego.

(Patron chirurgii przed Sędem). Przed Trybunałem sędziów przysięgłych rozpoczęła się dziś ciekawa rozprawa przeciw patronowi chirurgii ze Lwowa, Emanuelowi Kreinerowi, liczącemu lat 38, o nadużycie władzy urzędowej.

Kreiner delegowany przez Starostwo rohatyńskie w październiku 1883 r. do Lipnicy Dolnej i Kleszczowa, gdzie się pojawiła nagminnie odra, miał tam zastosować środki zaradcze przeciw dalszemu szerzeniu się choroby. Niestety obowiązkowo tego nie pełnił sumiennie a Starostwu przedłożył fałszywe raporty.

Nadto oskarża Prokurator państwa Kreinera o przekroczenie przeciw bezpieczeństwu własności z §. 461. na podstawie bowiem wydłużonych od wójta Weroni poświadczeń, które oskarżony użył jako alegatów do swoich partykularnych podróży urzędowych, starał się odwieść odnośnie władze od dalszego badania dokładności dat dzienników — co oczywisty szkodziła dla państwa pociągaczący nusiło.

Do rozprawy wezwano 21 świadków.

pasów uzupełniających. Ministerstwo wojny zażąda od Delegacji zezwolenia stałej sumy w wysokości 25 milionów złr. Oprócz tego jest zamiar zażądania od wspólnego Parlamentu, do dyspozycji zarządu wojennego, a to na wypadek, gdyby zagrożące pokojowi położenie miało trwać w następnych miesiącach, dalszego kredytu aż do powyższej wysokości na kontynuowanie potrzebnych zarządzeń. Ta druga, na razie jeszcze nieoznaczona ściśle kwota, nie koniecznie ma być spotrzebowana bezwarunkowo, lecz może być użyta ewentualnie, pod odpowiedzialnością wszystkich interesowanych Rządów, w razie nagłej konieczności.

* Pol. Corr. donosi: Członek Izby panów hr. Deym został mianowany postem w Monachium, dokąd udał się już przedwczoraj, celem wręczenia listów uwierzytelniających. Na posadę pozosta w Bukareszcie został przeznaczony rada ambasady, hr. Agenor Gołuchowski. Był poseł w Sofji, Biegeleben, ma zostać radcą ambasady w Londynie, a radca legacji, Eisenstein, który urzędował pierw w Bukareszcie, zostanie przydzielony do ambasady w Berlinie.

* W artykule, pochodzącym od osobistości kompetentnej, polemizują *Public. Blätter* z rzymską korespondencją *Temps*, podług której Austro-Węgry starać się mają wszelkimi siłami, aby Robilant pozostał w Ministerstwie włoskiem. Wspomniany artykuł *Public. Blätter* kończy się słowy: Robilant pozostanie ministrem, a państwo włoskie naszym przyjacielem bez zbędnych zachodów z naszej strony.

* *Journal des Débats* donosi z Nancy: Na granicy niemieckiej pojawiły się liczne niemieckie patrole. Jak przypuszczają, zadaniem ich jest przeszkadzać licznym od czasu wieści wojennych dezercjom z Alzacji i Lotaryngii. Rząd francuski nakazał, aby w razie, gdyby jakie patrole wkroczyły przez polonkę na terytorium francuskie, skonstruować tylko to naruszenie granicy, i złożyć o tem sprawozdanie w Paryżu, w celu zainicjowania dyplomatycznych reklamacji.

* Z Berlina donoszą, że biskup Kopp z Fuldy oświadczył, iż będzie głosował za kandydatem stronnictwa centrum.

* Berlińska *Post* donosi: Na zapytanie postea Eynerna o obecnem położeniu i ewentualności wojny, odpowiedział ks. Bismark: Wiesz pan o tem tyle, co ja. Żyjemy wśród ciszy pokojowej, ale gdy pan spojrzysz na przygotowania Francji, na budowę baraków, na Boulangersa i zwrócisz uwagę na wrzaski ligi patriotycznej, podnoszone od lat 16-tu, to zrozumiesz pan, czy i czego mamy obawiać się ze strony Francji.

* Sir Drummond Wolf, nadwyzczytajny ambasador na dworze sultanijskim przedłożył Porcie plan neutralizacji Egiptu. Sultán waha się przyjąć propozycję, obawia się bowiem zupełnej utraty swych praw.

* W uzupełnieniu naszego dzisiejszego telegramu podajemy za pismami zagranicznymi, że w Korycie obawiają się wybuchu powstania. Adwokat tamtejszy nazwiskiem Leandri, redaktor bonapartystycznego organu, wydał odezwę do ludności, aby z bronią w ręku podjęła walkę z republiką. W odezwie wyraża Leandri sędziów lotrami. Władze zarządziły środki ostrożności.

* Według monarchijskiej *Allg. Ztg.* zbrojenia i przygotowania wojenne Francji wymierzone są nie przeciw Niemcom ale przeciw Anglii. (!?)

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stanisławów 15. lutego. Przy dzisiejszem ciągnięciu losów stanisławowskich padła główna wygrana 10,000 złr. na nr. 12139. Po 400 złr. wygrały numery 8825 i 1419. Natomiast wylagano 50 złr. pada na numery 4043 9960 1204 846 18331 16493 i 23174.

Wystawa krajowa w Krakowie. W celu uproszenia następcy tronu na protektora Wystawy krajowej uda się z Krakowa deputacja do Wiednia i ta deputacja zapewne otrzyma już ostateczną decyzję. (Patrz telegram). Co do pawilonów fryzjerskich, o ile ze zgłoszeń dotychczasowych sędziów można, liczbą ich dojdzie do 17. Komitet zaniechał myśli połączenia z Wystawą krajową wystawy starożytności. W rzeczywistości p. Modrzewski pomieszczone zostaną biura Wystawy, obok zaś poczta i telegraficzny urząd. Podczas Wystawy odbędą się zjazd prawników, obok innych zjazdów, które przez cały czas trwania Wystawy jeden po drugim następować będą, by zastanowił się mogły fachowe koła nad stanem każdej gałęzi przemysłu, czy rolnictwa krajowego.

Zamknięcie cukrowni. W Kijowie otrzymała wiadomość, jak donosi „Odeskij Wiestnik”, że hr. Branicki polecił zamknąć z początkiem kampanji 1887(r) dwie duże cukrownie: seliwanowską, przerabiającą rocznie 250,000 berkołców buraków i kozańską, przerabiającą 150,000 berkołców. Plantatorzy zostali o tem już zawiadomieni. Mówią także o zamiarze hr. Bobryńskiego zamknięcia dwóch cukrowni.

Przegląd polityczny.

* *Sonn- und Montags Ztg.* upoważnioną została ze strony kompetentnej do oświadczenia, iż doniesienie dzienników wiedeńskich, jakoby kierownik Ministerstwa sprawiedliwości, Prazák, miał ustąpić i jakoby szef sekcji Steinbach miał być przeznaczony na jego następcę, jest zupełnie bezzasadne.

* Węgierski dziennik urzędowy ogłasza trzy król. pisma odrębne. Jedno do hr. Szaparyego, którem wypowiadając mu pełne uznanie dla skutecznej działalności i znakomitej służby jego, zezwala na jego dymisję; drugie do prezesa gabinetu Tiszy, poruszające mu tymczasowo kierownictwo Ministerstwa Skarbu; trzecie wreszcie do hr. Oresyego, powierzające mu kierownictwo Ministerstwa spraw wewnętrznych.

* *Pol. Corr.* dowiadyuje się, iż termin zwolnienia delegacji został oznaczony na dzień 1. marca br. Dla nabycia bezpośrednio potrzebnych za-

żąda od Delegacji zezwolenia stałej sumy w wysokości 25 milionów złr. Oprócz tego jest zamiar zażądania od wspólnego Parlamentu, do dyspozycji zarządu wojennego, a to na wypadek, gdyby zagrożące pokojowi położenie miało trwać w następnych miesiącach, dalszego kredytu aż do powyższej wysokości na kontynuowanie potrzebnych zarządzeń. Ta druga, na razie jeszcze nieoznaczona ściśle kwota, nie koniecznie ma być spotrzebowana bezwarunkowo, lecz może być użyta ewentualnie, pod odpowiedzialnością wszystkich interesowanych Rządów, w razie nagłej konieczności.

* *Journal des Débats* donosi z Nancy: Na granicy niemieckiej pojawiły się liczne niemieckie patrole. Jak przypuszczają, zadaniem ich jest przeszkadzać licznym od czasu wieści wojennych dezercjom z Alzacji i Lotaryngii. Rząd francuski nakazał, aby w razie, gdyby jakie patrole wkroczyły przez polonkę na terytorium francuskie, skonstruować tylko to naruszenie granicy, i złożyć o tem sprawozdanie w Paryżu, w celu zainicjowania dyplomatycznych reklamacji.

* Z Berlina donoszą, że biskup Kopp z Fuldy oświadczył, iż będzie głosował za kandydatem stronnictwa centrum.

* Berlińska *Post* donosi: Na zapytanie postea Eynerna o obecnem położeniu i ewentualności wojny, odpowiedział ks. Bismark: Wiesz pan o tem tyle, co ja. Żyjemy wśród ciszy pokojowej, ale gdy pan spojrzysz na przygotowania Francji, na budowę baraków, na Boulangersa i zwrócisz uwagę na wrzaski ligi patriotycznej, podnoszone od lat 16-tu, to zrozumiesz pan, czy i czego mamy obawiać się ze strony Francji.

* Sir Drummond Wolf, nadwyzczytajny ambasador na dworze sultanijskim przedłożył Porcie plan neutralizacji Egiptu. Sultán waha się przyjąć propozycję, obawia się bowiem zupełnej utraty swych praw.

* W uzupełnieniu naszego dzisiejszego telegramu podajemy za pismami zagranicznymi, że w Korycie obawiają się wybuchu powstania. Adwokat tamtejszy nazwiskiem Leandri, redaktor bonapartystycznego organu, wydał odezwę do ludności, aby z bronią w ręku podjęła walkę z republiką. W odezwie wyraża Leandri sędziów lotrami. Władze zarządziły środki ostrożności.

* Według monarchijskiej *Allg. Ztg.* zbrojenia i przygotowania wojenne Francji wymierzone są nie przeciw Niemcom ale przeciw Anglii. (!?)

Przewodnik po Lwowie.

Table with columns for 'Pociąg', 'Czas', 'Przebieg'. Lists train schedules and routes.

UWAGA! Godziny oznaczone grubymi literami oznaczają porę ucną o godzinie trzy wieczór do 9 50 rano.

Budapeszt 15. lutego. Dzisiejszy *Nemzet* przynosi nominację dyrektora kolei państw. Lukasa sekretarzem Stauu w Ministerstwie komunikacji, zaś Ludwiga dyrektorem kolei państwowych.

Budapeszt 15. lutego. *Post. Lid.* występuje przeciw uchwałom podkomitetu, w sprawie banknotów, zaznaczając, że Węgry nigdy nie zezwola na zmianę tekstu na banknotach. Są granice, których żaden rząd węgierski nie przekroczy.

Berlin 15. lutego. W najbliższym czasie ma zostać ogłoszony w Alzacji i Lotaryngii stan obłężenia.

Metz 15. lutego. Odbyto tu w kilku bardzo poważanych domach rewizje w skutek poszlak popelnionej zdrady stanu.

Londyn 15. lutego. *Times* donosi ze Stambułu, że władze tureckie wykryły w Salonice spisek celem wywołania rewolucji w Macedonii przez emisarzy bułgarskich i rumelijskich ukntu; wysłano wojsko do zagrożonych dystryktów, wiele osób uwięziono, ogłoszono stan obłężenia.

Sofja 15. lutego. *Nezawisnima Bulgaria* donosi że emigranci przebywający w Stambule zajmują się wspólnie z ambasadą rosyjską organizację rewolucji i band powstańczych w Bułgarii i Rumelji.

Sztrazburg 14. lutego. Dziś odbyły się w wielu domach rewizje, które są w związku z działaniem francuskiej ligi patriotycznej.

Wiedeń 15. lutego. Giełda wieczorna: Usposobienie elabe. Kredyty 270-75, renta majowa 77-80.

Wiedeń 15. lutego. Wczorajsz *Bal polski* nie wypadł tak świetnie, jak lat poprzednich. Śmia była zaledwie do połowy zapelniona. Między innymi przybyli arc. Rudolf, Karol Ludwik, Ludwik Wiktor, Rainer, obydwa ks. Koburscy, i ks. Wiertemberski. Pisma tutejsze nie wspominają tendencyjnie o tym balu ani jednym słowem, z powodu, że tenże zrobił konkurencję wczorajszej zabawie stowarzyszenia dziennikarskiego „Concordia”.

Praga 15. lutego. Tutejsza *Politik* wypisuje pod adresem całej prawicy poważne upomnienie, aby nie lekceważono sobie jedynymyślnie, upragnionego a gorącego życzenia narodu czeskiego w kwestji napisów na banknotach.

Budapeszt 15. lutego. Przedłożenie o kredycie dodatkowym dla Ministerstwa obrony krajowej celem uzbrojenia armji honwedów, wynosi zł. 7,460,000.

Wiedeń 15. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby deputowanych wniósł minister obrony krajowej przedłożenie z żądaniem kredytu na uzbrojenia armji krajowej i pospolitego ruszenia w ogólnej sumie 12,011,655 zł. W motywach powiedziano, że zbrojenia się innych państw wymagają tego koniecznie.

Pokojowa polityka Austrii daleka jest od wszelkich planów zaborczych. Stanowisko Austrii w rzedzie państw europejskich jest jednak tego rodzaju, że nie leży w mocy władzy państwowej usunąć się zupełnie od możliwych zajęć.

Przedłożenie odesłano natychmiast do komisji budżetowej.

Wiedeń 15. lutego, godzina 3. Po zamknięciu giełdy spadły akcje kredytowe na 269.25, renta złota węg. na 95.30 — z powodu niepokojących depeż z Paryża.

Przyjechali do Lwowa

HOTEL ŻÓRZA. W. hr. Skórcewski, z Poznańa. R. Puzyna, z Gwardia. B. br. Popper, z Wetzlaru. J. Głębocki, z Czerwonogrodu.

HOTEL FRANCUSKI. A. br. Horoch, z Chwałowic. W. Gołębski, ze Stawenicy. Dr. W. Kulasyki, z Bobki. Dr. W. Jakubski, z Odecy. F. Szareszina, z Wiednia. D. Jirkowski, z Pragi. E. Dawidow, z Odecy. K. Piliński, z Tarnowiec.

HOTEL EUROPEJSKI. L. Kriesser, z Wygody. M. Kohn, z Buda-Pesztu. L. Langerfelder, z Wiednia. I. Back, z Wotoczynek. I. Weiss, ze Skolego. I. Ulaniecki, z Wolostkowa. H. Goldiust, z Wotoczynek.

NADESZANE

Przysłano mi przez opiekarkę p. Dra Karola Mikolasa napoje, jako to: Koniak, Malga, wino tokajskie i hiszpańskie, używałem na próbę u słabych i rekonwalescentów V. oddziału medycznego szpitala powiatowego. Napoje te były wybornej smaku i okazały się dla rekonwalescentów po tyfusie jako bardzo krzepkie i wzmacniające.

Wina lecznicze zastosowane zostały do odpo-wiednich chorób. Wino r. wawienio w działało u pacjenta dotkniętego żółtaczką kataralną skutejnej, osobliwie na wydzielniny, jak pierwszą zadawany nastój winny rozwieniony według przepisu farmakopei. Zastanawiający skutek zauważano u chorej, wykazującej niepokojące objawy niedokrewności przy mroźnym i ciemnym krwi białych, której zadawano wino szimono-ślesiatste, ponieważ nietylko jej wyglądanie się polepszyło znaczenie, ale także ciemna biała krew zmieniła się, co miało nastąpiło przedtem po używaniu żółta i arseniku. Takie wino o poprawy nowo naktawo bardzo dobrze u chorej i trawionej, ponieważ nietylko apetyt się wzmożył, ale także trawienie bez wytwarzania gazów rychłej następowo.

Przytoczone wina lecznicze odszczęśliwiają się nietylko przyjemnym smakiem, ale także nadzwyczajną skutecznością; z tego względu zalecają się w praktyce i wróżą jak najlepsze wyniki.

Wiedeń d. 26. kwietnia 1882.

Prof. Dr. Drasche, przełożony V. lekarza o działy w szpitalu powiatowym.

Skład powyż wymienionych win leczniczych i napojów dla rekonwalescentów dla całej monarchji Austro-węgierskiej u *Wittema Maagera w Wiedniu*, Helmutsk. 3. Sprzedzi on detail w aptoce F. Mikolasa i we wszystkich aptekach szesnastu najszlachetniejszych.

Wysierzgać się nasiladawać i fałszerstw.

Szczęście małżeńskie

(Le bonheur conjugal) kom-dja w 3 aktach Albina Valabregu, przekład Wandy Barszczewskiej.

O S O B Y:

- Achilles Bonnaval
Julian Berdaut
Andrzej Taverny
Jan
Henryk Chovel
Janina, żona Andrzeja
Lucja, żona Juliana
Pani Bonneval
Teresa
Marta
Klara
Irma

Frenkiel
Zelazowski
Kwieciński
Piasecki
Walowski
A. Żelazowska
Kwiecińska
German
Wisłobocka
Pysznik
Borodziej
Piasecka

Rzecz dzieje się w Paryżu.

Uznana powszechnie za najlepszą

MASĘ DO ZAPUSZCZANIA PODŁÓG

poleca

1074 5-0

JÓZEF HANKE we LWOWIE

Skład farb i handel materiałów pod „Czarnym Psem”, Rynek, liczba 38, we własnym domu. — Liczba Telefonu 173.

Ekonom w sile wieku z odpowiednio swemu zawodowi kwalifikacją...

K. F. POPOWICZ w Tarnopolu poleca 1017 8-12

Ziółka piersiowe Dra Seeburgera. Jedyny środek przeciw chorobom płuc...

W słynnej oberze w Wzdowie u Wgo Teofila Ostaszewskiego jest zwykła inwentarza...

Laboratorium chemiczno-kosmetyczne W. TEPY obecnie A. POKORNEGO magistra farmacji 1100 4-0

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY przy ulicy Akademickiej 1. 16. Z poważaniem J. HENNER.

NA KARNAWAŁ! Owoce południowe taniej jak w Tryście. 5 kilogramów Pomarańcz 1 złr. 80 ct.

BANK ROLNICZY we Lwowie przyjmuje zamówienia na kartofle do sadzenia...

PAPIER FAYARD BLAYN 60 lat powodzenia są dowodem skuteczności tego środka...

Ustawa o pospolitem ruszeniu wyszła już 1150 2-3 Nakładem Księgarni Polskiej L. K. Bartoszewiczowej we Lwowie.

KSIĘGARNIA K. LUKASZEWICZA we Lwowie, Hotel Żorża z powodu rozpoczęcia wydawnictwa „BIBLIOTEKA RODZINNA”

KANTOR WYMIANY AKCYJNEGO BANKU HIPOTECZNEGO kupuje i sprzedaje wszystkie efekta i monety

NIE MA BÓLU ZĘBÓW Elixiru do Zębów WIELEBNYCH O O BENEDYKTYNÓW

Kuracja zimowa! Przeciw gośćcowi Wilhelma reumatyzmowi antiarthrytyczna i antireumatyczna herbata do czyszczenia krwi

Skład amerykańskich kół wozowych uprasza swych szanownych odbiorców o łaskawe zamówienie...

!Na karnawał! Ordery i tury kotylionowe od najtańszych. Zarzutki i szale balowe, białe, czerne i kolorowe.

Ostrzeżenie przeciw podrablaczom. Pastilles de TAMAR INDIEN GRILLON Owoce przeczyszczające, orzeźwiający

Drobne ogłoszenia. Doniesienia rozmaite. Lesniezy z dobrymi świadectwami. Dardzo tanio! Na sezon zimowy s.

Zarząd dóbr Państwa Siemianówka poszukuje pomocnika do gospodarstwa kawalerzkiego...

DLI WŁAŚCICIELI NAKRAW I DOROZEK ALOJZY HÜBNER skład farb i materiałów

Ekstrakt roślinny (Vegetabilien ekstrakt) Dr. SCHWEIGERA

LECZENIE Suchoty, Zapalenia oskrzeli, Katarów, Stębnoski płuc, Skrofotów, etc.

Soeben erschien 11. Auflage Die geschwächte Manneskraft, deren Ursachen und Heilung.